

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravništvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Anton Janežič.

Denes praznuje omikani del slovenskega naroda spomin jednega pokojnih delavcev na polji probujenja in razvoja naše narodnosti, vslovstvovanja našega slovenskega jezika in razširjenja narodne kulture mej Slovenci: Antona Janežiča. Iz vseh krajev, malih in velikih po Sloveniji pridejo zastopniki denes v Leše na slovensko Koroško, da bodo navzočni, ko bodo stavili hvaležni rodoljubi spomensko ploščo na priprosto rojstveno hišo, ki nam je rodila moža, zaslužnega za našo literaturo. In razen teh, ki bodo prišli iz vseh krajev osobno udeležiti se te narodne svečanosti, navzočni smo v duhu tudi drugi vsi zavedni Slovenci ter nemogši sami priti vidno pomnožit število čestilcev spomina pisateljevega, zedinjujemo z njimi vred svoj klic: Slava!

Anton Janežič nij bil velik učenjak, ki bi bil prodiralno kazal znanosti nove izhode in steze, on nij bil umeteljni pesnik, ki bi bil ustvaril v narodni literaturi neumrljive originale. In vendar je on za narodno našo literaturico zaslužnejši nego kdo, o komer bi se deloma ono dvoje reči smelo. On je namreč bil neutrudna, v zbujevalna moč, bil je neumorem zbiratelj, najpridnejši znašalec narodnih proizvodov, — in s temi lastnostmi je storil, da ga moremo zvati očeta slovenske beletristike, in dozdej prvega ali vsaj najznanejšega in, glede razširjenja slovniškega znanja slovenskega jezika, najplodnejšega gramatikarja našega naroda. In če to sodbo

izrekamo o Janežiču, menimo, da smo mu tem večjo hvalo rekli, ker je bil sin naroda, ki ima več talentov nego producentov, več zmožnih udov nego pridnih delavcev, sin slovenskega naroda.

Vsa naša slovenska narodna stvar je izšla iz malega literarnega delovanja. Zatorej so oni, ki so delali na tem polji, indirektno delali za narodno-politično stvar, in v tem je uzrok, da se denašnji dan spominjamo Janežiča na tem mestu. Kako bi se pa mogli moža, ki je iz nesebičnosti, iz same čiste ljubezni do svojega roda marljivo delal, lepše spominjati, nego da ga priporočamo mladini in vsemu narodu na izgled in posnemanje!

In če ga vsak zaveden Slovenec ne more posnemati v literarnem delovanju, ker nij vsak za to poklican, niti od boga nadarjen, more mu vsak nasledovati v podpiranju in razširjenju narodne knjige, ki je najčvrstejša podloga jezika. V to ime: Slava Janežičevemu spominu!

O Srbiji in njenem poklicu

piše belgradski „Istok“, glasilo Rističev: „Ne more se reči, da je Srbija šla lahkoumno v boj. Petdeset let se je ozbiljno pripravljala na rat za oslobojenje, in trdno prepričanje vsacega poštenega patriota je bilo, da se Srbija ne more razvijati, niti obstajati brez svoje misije: No ta misel je postala krepkejša, dobila je konkretno formo za časa kneza Mihajla, kateri je poginil od zločinčeve roke, ali mu je Srbija nad grobom klicala: Tvoja misel ne bode poginila! Mala Srbija, vedoča, kakovo misijo ima zvršiti, pretvo-

rila se je v vojaško državo. Evropa in iztočni narodi so računali ž njo, kakor z jugoslovanskim Pijemontom. A burja v Bosni in Hercegovini nij mogla drugače, nego da je zadela tudi Srbijo, na katero se je uže večkrat vikalo in sikalo, da nij zagazila v boj, ker se uže tako in tako jedenkrat mora reševati belo ali črno, sloboda ali smrt. Nij se sklenila vojna kar tako črez noč. Celo leto se je lomila vlada in skupščina, leto in dan je srbski vladar posvetoval se s svojo vlado in in z narodnimi zastopniki, celo leto se je Srbija žilavo pripravljala, izločivši se vsem materialnim neprilikam, in po jednom letu je dozorel čvrst, resen in železen sklep, da se vojskuje za slobodo bratov.“

„Da bome, da so se jemale v vid vse težkote vojne. Morda se je hudič sikal celo črneji, nego je v stvari. Pa vendar se je šlo naprej!“

„Kako bi se potem ne smijali judovski žurnalistiki, ki zdaj, ko ratna sreča nij še ni jedne vojske nadmočnejše storila, ki uže zdaj sanja o nekakovem primirju! Nij primirja, dokler meč ne reši od historije in okolnosti postavljeno alternativo: ali mi, ali Turci! Srbini se je za oslobojenje Šumadije boril petnajst let, Hercegovina se je držala leto dnij, dokler nij dočkala, da so tudi kneževini izvlekle meča. Srbija nij srečna s takim patrijotizmom, ki bi z glavo klonil pri prvi nepriliki, v njej je vse trdno uverjeno, da končno mora zmagati pravična stvar, i da velja možko vojevati se, ako se hoče kaj izvojevati. Tako se je Srbini naučil od svojih starih. Njega bode prej sreča zlomila, nego nesreča. Ne mislite, da smo mi otroci, ki vojsko igramo. Mi vemo-

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenjov; poslovenil dr. Maks Samec.)

(Dalje.)

V.

Ema je poslušala mater, zdaj se nasmehnila, zdaj zdihnila, zdaj je od strani pogledovala in jej grozila s prstom, zdaj ozirala se po Saninu. Na konec vstane, poljubi mater na čelo in jo objame. Tudi Pantaleone je bil predstavljen Saninu; on je bil poprej operni pevec za baritonov partije, pa je zdavno popustil ta posel in je v Rofellijevi rodbini živel kot prijatelj. Akoravno je bival uže dolgo na Nemškem, se je nemščine le po vrhu naučil in je znal samo zmerjati v njej, pri čemur je prav nemilosrdne obraze delal. „Ferreflukte spicepubio!“ je imenoval vsacega, skoro vsacega Nemca. Italijanski pa je govoril izvrstno lepo — kajti rojen je bil v Sinigaliji,

kjer se sliši „lingua toscana in bocca romana.“ Emil je bil veselega obraza in se je popolnem prepustil prijetnim občutkom kakor človek, ki je ravno zbežal nevarnosti in se malo okrevljal. Plašljivo se je kazal hvaležnega Saninu, po tem pa tem bolj se pečal s sirupom in konfekti. Sanin je moral izpiti dve večji čaši izvrstne čokolade in snesti precejšno število biškotov: komaj je bil povžil jednega, uže mu je Ema ponudila družega — odreči jej nij bilo mogoče. On se je čutil kakor doma; čas je pa tekkel z neverjetno hitrostjo. Mnogo je moral pripovedovati — o Rusiji v obče, o ruskem podnebju, o ruskem društvu, ruskem kmetu in posebno o kozakih; o vojski l. 1820, o Petru Velikim, o Kremu, o ruskih pesnih in plesih. Obe dami ste imeli jako slab pojem o oddaljenih deželah in njenih prebivalcih; gospa Roselli, ali kako so jej navadno rekali, gospa Lenora, ga je skoraj v začudenje pripravila s pitanjem: ali je res še zdaj znameniti, v prejšnjem stoletju postavljeni ledeni dom v Petrogradu, o katerem je bila nedavno

čitala kuriozen sestavek v knjigi njenega ranjcega moža: Belezze delle arti? — Za odgovor na Saninovo vprašanje: „ali res mislite, da nemamo v Rusiji poletja?“ reče gospa Lenora, da si je Rusijo dosihmal vedno le tako predstavljala: večni sneg, vse vojak, vse hodi v kožuhih — ali prebivalstvo nenavadno gostoljubno in vsi kmetji jako poslušni! Sanin si je prizadeval, njej in hčeri bolj resnična in točna poročila podati. Ko je govor prišel na rusko muziko, so ga precej poprosili, naj zapoje katero rusko arijo in mu pokazali majhen fortopijano, ki je stal v sobi in je imel na mesto črnih bele in na mesto belih črne tipalnice. On se ne izgovori in brez daljših okolnosti zapoje s tenkim nosnim tenorom sprva: „Sarafan“ — potem: „Po ulici mostovni.“ Dami ste pohvalile njegov glas in muziko, še bolj pa so bile osupnene o mehkosti in lepoglasji ruskega jezika in zahtevale prestavo teksta — ali uže besede „Sarafan,“ še menj pa „Po ulici mostovni“ nijse mogle vdahnuti slušatelj-cama visokega pojema o ruski poeziji. Potem

tudi oceniti, kako bi bilo potem, ko bi stvar ne izpala po naši želji, — znamo mi vrlo dobro, da moremo mi mnogo menj izgubiti, nego kar moremo dobiti. Dokler je le krvi v žilah, tako dolgo je papir nič, ali se ne plašimo ni papirja.“

Tako list srbskega ministra. Če duh odločnosti, poguma in moštva, ki iz tega članka veje, navdaja ves srbski narod — in mi to verujemo — potem je končna zmaga vrlih naših jugoslovanskih bratov še gotova.

Jugoslovansko bojišče.

S srbskega bojišča denes nij posebnih novih poročil in zdi se nam, da sedaj več dni važnih vestij nij pričakovati in jih ne bode. Srbi so ves vojni črtež izpremenili. Do glavne bitke ne pride tako kmalu. Mej tem se pa utegne še mnogokaj zgoditi na dobro slovanske stvari.

Sicer so pa vesti iz Srbije zmešane, da ne vemo kaj je res. Dozdaj oficijalno še nepotrjena vest pripoveduje, da je vrhovni srbski komandant Černjajev zbolel na zlaténici. Upamo, da nij res. Poveljstvo je potem baje prevzel general Fadejev. Dalje se poroča, da imata tudi Alimpić in Čolak-Antić ukaz nazaj v Srbijo pomakniti se in se zjediniti z drugo srbsko vojsko. — Pri Banji je bila bitka, a izid je neznan. Srbi Topčider pri Beogradu utrjujejo. Oficijalnega telegrama nij nič.

„Glas Crnogorca“ pravi, da, ker je Muktarpaševa vojska uničena in se bode Črnogorcem morala kmalu udati, marširala bode zmagonosna črnogorsko-hercegovinska vojska v Bosno in Albanijo.

Poveljništvo nad bosenskim vstaši ob Uni je prevzel v imenu Srbije Despotović in je zavzel baje že 50 vasij.

Iz Bukarešta se javlja, da je mnogo srbskih familij iz krajev ob ustji Timoka pribražalo pred Turki na rumunska tla.

Turška četa 400 vojakov je gonila krdelo vstašev, pa podila jih iz Bosne v Avstrijo, kjer je Staro selo oplenila in na avstrijskih tleh požigala. Tu naj upijejo židovski listi po odškodovanji ali celo poseđenji, kakor so gledali Srbije ondan, ko je le jen Srb iz pomote jenkrat v Donavo streljal!

Grozne so silovitosti, katere so Turki doprinesli, ter jih še doprinašajo nad ubozimi Bulgari. Velike zasluge s tem, da je te hudo-

bije odkril si je pridobil londonski časopis „D. News.“, ki neutrudno dan za dnevom poroča strmečemu svetu o tej krutosti, ter opazuje na nje in kliče pomoči Evrope proti nji. Lasje pa vstajajo človeku na glavi, beročemu, kar piše korešpondent onega lista v svojem obisku v bulgarskem mestu Batak. Uže zunaj mesta, piše, ko je prijezdnil do tija s svojim prijateljem, prikazali so se nasledki strašnih činov. Na mali visočini zagledala sta tropo lačnih in tulečih psov — glodali so človeške kosti in črepinje, katerih je ondi nad sto na okrog čisto objedenih ležalo! Korešpondent pristavi, da so te črepinje bile večidel otroške, toraj gotovo nedolžnih žrtev krvavega hudodelstva! Prideta v mesto! Povsod razdrtije, mrtvaške glave in človeške kosti! Prideta do razdepane cerkve in do pokopališča in nij je fantazije, katera bi opisala, kar se je bilo prikazalo njenim očem. Po prostoru krog cerkve je bilo natresenih kupe mrtvih, na pol gnjilih in v cerkvi sami nasuto takih trupel nad tri čevlje visoko. S strašno grozo sta hodila naša znanca po tem kraju silnega joka in solza. Smrad pa je bil tak, da sta si morala s tobakom mašiti nosove.

Mestice Batak, sedaj v tacih britkosti imelo je nekedaj nad 7000 prebivalcev. — Sedaj jih ima še 1200! Tako divja Turek, ta varvanec evropske diplomacije!

Piše se, da so se pogovorile mej sabo vse iste vlade, katere so podpisale znane pariške pogodbe, ter sklenile takoj, ko bi Srbija še jedno odločilno bitko zgubila, z medijacijo stopiti na dan, ter vstaviti zmagonosne turške armade. Silo verjetna nij ta vest!

8. avgusta peljal se je skozi Pešto isti sanitetni tren, o katerem smo svojim bralcem uže poročali. Ta tren obstoji iz 54 osob, mej njimi 26 gospodov, in 28 dam. Gospodje so razun voditelja generala Takarjova vsi zdravniki. Damam na čelu pa stoji gospa Sahovskoj. Sabo peljejo neizmerno priprav za vojaške bolnice ter tudi obilo denarjev. Slava ruskemu človekoljubstvu!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. avgusta.

Hrvatska „narodna“ vlada naprej ljudi zapira, češ da so veleizdajk na Hrvat-

stvu učinili, ker so hoteli, ne ve se kako, Srbom pomagati ali kaj tacega. To je vse menda na željo magjarsko. Daleč je uže prišlo. Tudi v Karlovcu so nekaj ljudij zaprli in hiše preiskali.

Vnanje države.

Tudi iz Peterburga se včeraj ponavlja, da *Srbija* nij niti Rusije niti katere druge velesile za posredovanje prosila. — Srbska vlada pripravlja spomenico na evropske dvore, v katerej hoče razložiti turška grozodejstva.

V *Carigradu* uže premišljajo, kako bodo posnemali Bismarka in naložili Srbom primerno tako velike vojne stroške, kakor so jih Francozi plačali Nemcem. Ali, pravi „O.“ bog nij dal kozi dolgega repa. Še kdo drugi bode imel pri tem govoru besedo.

Iz *Ruskega* se javlja najnovejši carjev ukaz, ki zapoveduje novo rekrutbo, katera ima spraviti na noge 196.000 vojaških novincev. V Krimu so se nakupile nemško-švicarske družbe, da bi velike pustine tega polotoka obdelale in v kulturo spravile. Videti je, da se vendar tako slabo ne godi Nemcem pod rusko vlado. Čemu bi drugače tja hiteli?

Grška vlada je kupila pri Bavarskeji deset baterij, katere bodo čez Švico in Genovo odrinile v Grecijo. Sploh se o Greciji govori, da spravlja skupaj svoje moči in je vsak trenotek za boj pripravljena. Nazadnje vendar še morda Srbiji na pomoč priskoči.

Dopisi.

Iz Logatec 9. avg. [Izv. dop.] Velikanski požar, katerega smo pri nas imeli dne 8. t. m. je uničil okolo 70 hišnih števil in vkup nad 170 poslopij. Skupne škode je, kakor se površno ceni, nad 350 tisoč gold. Zgorela je Cerkovskavas, Brod in Čevca skoraj popolnem; le neke bolj trdno zidane hiše so ostale. Dolenji Logatec, Martinjehrib, Blekovavas, Gorenjavas in Kálice so, hvala bogu, nepoškodovane ostale. Ker je bila ravno tisti čas velika sapa, bil je ogenj strašen, razširjal se je tako naglo, da nij bilo mogoče nobenega, sapi nasproti stoječega poslopja ubraniti, in le nekaterim je bilo mogoče svoje poglavitne reči rešiti. Ker je na Čevcah, kjer je ogenj nastal, večina hiš se slamo kritih bilo, je sapa gorečo slamo $\frac{3}{8}$ milje daleč po zraku nesla, namreč iz Čevca v Cerkovskavas, ter tam zapalila neki knezov Windischgrätzov veliki, s slamo kriti, živinski hlev, za katerim je zgorelo $\frac{3}{4}$ dele vasi. Pri cerkvi sv. Jožefa so

(Dalje v prilogi.)

je deklamoval in zatem zapel Puškinovo: „Jaz pomnim čudni trenutek,“ kterej pesni je muziko složil Glinka. To je dame vsplamtilo. Gospa Lenora je odkrila v ruščini čudno sličnost z italijanščino. „Mgnovenje“ — „o vieni“ — „so mnoj“ — „siam noi“ — itd. Celo imena Puškin (ona je izgovarjala Pussekin) in Glinka so se jej glasila sorodno. Tudi Sanin jih zdaj poprosi, da bi kaj zapele: one se nijste branile. Gospa Lenore se vsede k glasoviru in z Emo skupaj zapojejo nekoliko duetov in „sorruello.“ Mati je imela precej lep alt, glas hčerin je bil sicer slab ali prijeten.

VI.

Ne o glasu Eminem — o njej sami se je radoval Sanin. Kadar je ona vzdignila oči, se mu je zdelo, da nij tacih nebes, ko bi se pred tacim pogledom ne odprle. Celo starček Pantaleone, ki je s plečami slonel ob dverih in vtikel brado in usta v široki ovrtnik, je poslušal pazljivo s pogledom znatelja — celo on se je radoval prekrasne deve in se jej čudil — akoravno bi se bil moral uže davno nanjo navaditi. Ko ste s hčerjo končale

duet, pristavi gospa Lenora, da ima Emil odličan glas — da je pa ravno zdaj stopil v starost, ko se glas spremeni — (in zares je govoril z neprestano se lomečim basom) in da iz tega vzroka ne sme peti; a da bi Pantaleone zamogel v čast gosta zapeti katero staro. Pantaleone je precej napravil čmeren obraz, nahmuril se, ščetinil si lase in rekel, da je uže zdavno vse to opustil in da je tudi on pripadal tisti veliki epohi, ko so živeli veliki, klasični pevci — ne sme se jednati s zdajšnjimi piskalci! Kaj bo zdajšnja pevska šola! Njemu, Pantaleone Zippatoli, so prinesli nekdaj v Modeni v gledišči nekoliko belih golobov; nek rusk knez Tarburski, s katerim je bil večkrat skupaj v društvih, ga je neprestano pozival v Rusijo, obetal mu gore zlata, gore! . . . Ali on nij hotel zapustiti Italije, zemlje Dantejeve. Pozneje so prišle — nesrečne razmere, on nij bil zadosti pazljiv . . . Tukaj odjenje starček, zdihne dvakrat globoko, vtopi se v misli — in spregovori iznova o klasični epohi petja, o znamenitem tenoru Garsijevem, do katerega je imel častljivo, neomejeno spo-

štovanje. „To je bil človek!“ vsklikne on. Nikedar se nij ponižal do tega, da bi bil pel, kakor današnji tenoristi, falsetnim glasom; vse iz prs, iz prs, voce di petto, si!

Starček je krepko stisnil svoje majhne in suhe kosti. In kakšen igravec! „Vulkan, signore miei, vulkan, un vesuvio!“ Imel sem jedenkrat čast in srečo peti z njim *opera dell illustrissimo maestro Rosini* — Otela! Garsija je bil Otelo — jaz Jago — in ko je on izpel . . .“

Zdaj vzame Pantaleone pozituro in zapoje s tresočim in hripavim, pa vendar še nekoliko patetičnim glasom:

L'i . . . ra daver . . . so daver . . . so il fato
Jo più no . . . no . . . no . . . non temero!

„Gledišče se je treslo, signori miei! Tudi jaz nijsem zaostal in nijsem za njim:“

L'i . . . ra daver . . . so dave . . . il fato
Temè più non doviò!

— „In zopet on — kakor blisk, kakor tiger:“

Morio! . . . ma vendicato . . .

Starček je bil še začel to in uno partijo,

— (Imenovanje.) Iz Celja se nam 9. t. m. piše: Za tukajšnjega nadučitelja dečke šole je imenovan neki Fr. Blümel iz gornje (nemške) Štajerske, kateri nij slovenskega jezika zmožen. V šoli je pa treba tudi v slovenskem jeziku podučevati. Za učitelja trirazredne narodne šole v Ribnici pri Mariboru je pa c. k. deželni šolsk. svet imenoval g. Ant. Lešana iz Mozirja, kateri je vrli narodnjak.

— (Iz Bleda) se nam piše o svečanosti, katera se je bila na čast odhajajočemu nadvojvodi Ludviku-Viktorju napravila. Izvrstna godba 53. pešpolka hrvatskega je svirala po polu dne v kopelji grofa Aichelburga od 4. do 7. ure zvečer z znano preciznostjo, da je v obilem številu iz Ljubljane in vseh bližnjih krajev prišle goste jako navdušile. Zanimiv je bil slučaj, da se je obhajala zlata poroka mežnarja na otoku, Antona Mandelca. Lepo je bilo videti jubilarja v staro-narodni obleki, oba dva še jako krepka in trdnega zdravja. Nadvojvoda se je jako za to izredno svečanost interesiral, ter rekel, da je naše ljudstvo krepko, ter je na novo poročenemu daroval za spomin 50 gld. Na večer je bilo vse jezero lepo razsvitljeno, posebno je bila graščina blejska magično razsvitljena, vsi čolni so bili isto tako okinčani ter razsvitljeni. Godba je po jezeru vozeča se svirala na radost obilo navzočega občinstva. Razlegalo se je po naši lepi kranjski Švici čudovito, ko je godba igrala narodno-hrvatsko popotnico in našo slavno marselezo „Naprej zastava slave.“ Po 10. uri zvečer se je pričel ples v Malnarjevej gostilni, ki je bil jako živahen. Z vsem, kar se je vršilo bil je nadvojvoda zelo zadovoljen in veseli nas, da se bode visoki gospod z dobrim vtisom, glede vsega kar je videl in slišal, vrnil domov. A tu največje veselje, — blizu Bleda pak nesreča! Nek pastir, 50 do 60 let star, ki si nikedar nij kaj dobrega privoščil je v gostilni pri Majdiču toliko žganja v družini dveh pajdašev povžil, da je onemogel, ter moral počivati na zelenej trati, a ko se je krčmarica hotela prepričati, v kakem stanju je pijanec, našla ga je na ustih ležečga — mrtvega.

— (Toča in požar.) Iz Središča se nam piše 8. avgusta: Včeraj ob 5. uri zvečer nastala je pri nas silna burja z močnim dežjem. Hudo se je bliskalo in grmelo in vmes je padala toča, katera pa nij mnogo škodovala. Hujši oblak videl se je preko Drave na Hrvatskem. V bližnem Nadeljšči v Medimurju je dvakrat v hram trešilo, vendar so ogenj hitro pogasili, tako da nij velike škode. A na Pragarskem proti Poljičanam, kakor sem denes poizvedel je včerajšnja burja s točo zopet veliko škodo naredila. — Denes ob 8. uri zjutraj pa je nam plat zvonov požar obznanil. Rudeči petelin razprostil je svoje peruti na gospodarskem poslopju Jožefa Trstenjaka v Obrisu. Zgoreli so hlevi s petimi svinjami. Kako da se je ogenj raztresel nij znano. Trstenjak je bil pri banki Slaviji zavarovan, sreča da je bilo mirno vreme.

— (S Pobrežja pri Kolpi) se piše „S.“: 3. dan avgusta meseca o polu dne se je strašno začelo temniti nebo nad prvimi koprivniškimi gorskimi grebeni z naše strani, zamolklo je zdaj pa zdaj zagodrnjalo, bliže in bliže vleklo se — in ob jedni po polu dne je oblak priplul nad nas. Vsula se je drobna toča mej dežjem in padala je blizu 20 minut. Po vinogradih, kjer je pomladi neusmiljena slana palila po vnožjih, vzel je nesrečni po-

letni led četrtino uže precej debelega grozdja „Res je, da nesreča nikoli ne praznuje,“ — toži naš ljud. Koruzo imamo jako lepo, toča jo je polasala, da se nekoliko pozna perju. Pšenica je letos presneto slaba, močno je snetjiva, kar črnika je bila o žetvi. Ajda je precej lepo prigledala iz zemlje, proso je dosti lepo. Sadja nij skoro nič, le tepke se nam nekoliko obetajo, pa kovanja ne bode malo, da bodemo jeseni pečenega hrustali in z mostom zalivali.

— (Z goriških hribov) se istemu listu piše: Denes nimam o letini nič kaj prav veselega poročati. Dežja tukaj zelo potrebujemo in ako v kratkem ne bo deževalo, bo velika suša nastala, koja bi nam upanje v srednji letini uničila. — Žetev je bila srednja, deloma slaba, košnja srednje dobra, pa vse se je zakasnilo vsled velicega pomladanskega deževja za več tednov; jesenski prideiki kažejo posebno dobro, bog daj le v kratkem dežja. Sploh po naših hribih se nij prav dobre letine nadejati.

— (Romarji ubiti.) „Gosp.“ piše: V cerkvi sv. Križa v Belih vodah pri Slov. Gradcu se je 25. jul. zgodila strašna nesreča. Strela je udarila in 3 romarje ubila.

— (Glavo odrezala) sta 9. t. m. 2 potepuha natakari v gostilnici „zum See“ v Mariboru, ko je iz kleti po stopnicah pivo nesla. Vzela sta jej 30 gld. in odbežala. V Orešju so nju brz prejali v neke krčmi. Jeden je še imel krvave hlače.

— (Lastno dete ustrelil) je Franc Nagel v Ljutomeru, ker se mu je puška pri snaženju sprožila, ter njegovo hčer pri oknu sedečo zadela.

— (Tatovsko društvo) je 18letni Matija Trojner imel v Cenu pri Ljutomeru in v 4 tednih v 7 hiš vlomil. Sedaj so ga žandarji zaprli.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 9. avgusta.

Janez Potočnik, 26 let star, zaradi hudodelstva tatvine uže dvakrat kaznovan, je v noči 21. aprila 1876 z nekim neznanim tovarišem Valentinu Flandru v Železnikah iz zaprte škrinje ukradel 524 gld. 60 kr. in se s tem dejanjem zakrivil hudodelstva tatvine v smislu §§. 171, 173, 174 lit. b. in d. in 176 II. a. k. p., kaznjivega po §. 179 k. p.

Ker so porotniki vprašanje, je-li zatoženi omenjenega dejanja kriv, enoglasno potrdili, je sodnija zatoženega obsodila na 7 let teške ječe, poostrene z jednim postom vsak mesec.

Rafael Krašnja, 23 let star, poštni ekspeditor v Idriji, bil je zatožen, da je kot uradnik zlorabil svojo oblast s tem, da si je v teku leta 1874 in 1875 od denarja, kateri mu je bil kot uradniku izročen, prisvojil 55 gld. in se s tem zakrivil hudodelstva zlorabe uradniške oblasti po §. 101 k. p.

Ker je bil vzeti denar uže pred zatožbo povrnen in porotniki jim danega vprašanja, ali je zatoženi omenjenega dejanja kriv, nijso potrdili, bil je zatoženi od zatožbe zaradi hudodelstva zlorabe uradniške oblasti oprosten, nekrivega izpoznan in takoj izpuščen.

Marija Dolenc, 22 let stara dekla iz Preske, je 5. junija 1876 po polu dne na potu iz Žanah v Presko blizu Polhovca Gradca v gozdu porodila živeče nezakonsko dete, ženskega spola, položila mu roko na usta, ter mu tako, z namenom to svoje dete usmrtiti, brnila dihati, da je vsled tega se zadušilo, torej

je napram svojemu novorojenemu otroku, z namenom usmrtiti ga, tako ravnala, da je otrok vsled tega umrl in se je s tem zakrivila hudodelstva detomora po §. 139 k. p.

Porotniki so jo krivo izpoznali in obsodena je na tri in pol leta ječe.

Razne vesti.

* (Žensko maščevanje.) Devetega tega meseca je v Bernu neka Rusinja dvakrat iz revolverja strelila na ruskega poslanika kneza Gorčakovega (sina slavnega državnega kancelarja) a ga nij zadela. Kaj je vzrok, to se še ne poroča. Ali sluti se lehko, ženske imajo pri maščevanju vse jeden vzrok.

* (O južnej železnici) 9. avgusta je bil v Parizu izvenredni zbor avstrijske južne železnice. Potrjeni so bili pristavki bazeleške pogodbe. Poročilo, katero se je prebralo, obeta dobro stanje v prihodnje. Glavni letni zbori preložili so se na Dunaj; stalni komiteji delovali bodo v Londonu in Parizu. Likvidacija v Italiji se je izročila laškemu delegatom. Baron Rothschild imenuje kot naj hujši vzrok slabega, dosedanjega stanja nevrejono — avstrijsko valuto.

* (Štirje mladi morilci.) List „Statuto“ iz Palerme piše: v malem mestu Čefalu so 2. t. m. štirje otroci od 10 do 12 let ubili sedem let starega fantiča zaradi hlebčka kruha in litra vina, katerega so mu vzeli. Sodnija je precej mlade hudodelnike prijela, imela je veliko posla ubraniti, da jih razkačeno ljudstvo nij polno in raztrgalo od jeze.

* (Vročina v Ameriki.) je letos tolika, da take ne pomnijo stari ljudje, tako pišejo ameriški listi. V Nev-Jorku se zvečer vse prebivalstvo iz hiš na ulico spat preseli, po dnevi je vse zaprto in jih je zaradi vročine uže dosti pomrlo.

Umrli v Ljubljani

od 8. do 10. avgusta:

Marija Robida, hči mestn. črev. mojstra in delavka v cigarfabriki 25 l., za kronično drupalico. — Frančiška Košir, c. kr. pismonoša hči, 5½ l., za vnetico grla. — Marija Benda, vdova mestn. kroj. mojstra, 70 l., za oslabiljenjem. — Antonija Jančar, črevčarja otrok, za atrofijo. — Ana Eigner, otrok posestnika panorame, 3½ mesece star, za atrofijo.

Dunajska borza 12. avgusta.

(Svirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	66 gld.	40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70	—
1860 drž. posojilo	111	—
Akcije narodne banke	852	—
Kreditne akcije	143	90
London	123	50
Napol.	9	79
C. k. cekini	5	90
Srebro	103	50

Kdor išče službo, ali pa katero oddaja, posestvo prodati hoče, ali kupiti namerava, gospodarstvo, ali kako graščino v najem dati želi, priporočilo za trgovino razglasiti misli, sploh pa, kdor potrebuje sveta zaradi naznanil v časopisih, naj se obrne **zaupljivo** na anoncen ekspedicijo

G. L. Daube-a & Co.
(404 13) na Dunaji I,
Singerstrasse 8.

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarja in milarnica,
zaloga vžigalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

zvonovi se stolpa popadali, ter se nekoliko razstopili, nekoliko razbili, tudi je pogorel stolp pri farnej cerkvi in cerkev na Tabru. Cerkve in zvonovi so zavarovani.

Požarna straža ljubljanska, katera je žali-bog prepozno prišla, se je prav pridno obnašala, ter zasluži pohvale. Tudi pohvale vredni Vrhničanje so naglo z jedno brizgalnico na pomoč prihiteli. Večina pogorelcev nij zavarovanih, torej je revščina nepopisljiva.

— Od družega dopisnika smo dobili o logaškem požaru sledeče poročilo:

Poslopij je pogorelo skupno 176, in sicer hiš 64, družih poslopij pak 112. — Po preudarku okrajnega glavarstva utegne vsa škoda biti 500.000 gld.

Zavarovanega je:
v zgornjem Logatci za . . . 14.200 gld.
v Cevčah in Brodu za . . . 28.450 „
skupaj . 42.650 gld.

Zgorelo je:
v zgornjem Logatci 26 hiš in 45 poslopij,
v Cevčah . . . 23 „ „ 27 „
Na Brodu . . . 15 „ „ 40 „
skupaj . 64 hiš in 112 poslopij.

Škoda zadeva ta zavarovalna društva:
Društvo „Viktorio“ blizu . . 17.000 gld.
„ „Slovenijo“ samo . . 400 „
„ Peštansko društvo . . 2.000 „
„ Graško vzajemno . . 14.000 „
„ „Slavijo“ . . . 3.000 „
Zavarovano a ne poškodovano . 6.250 „
skupaj . 42.650 gld.

Pri farnej cerkvi je stolp nad zvonovi pogorel a srečno padel na severno stran. Zvonovi so obviseli. Pri podružnici sv. Jožefa v Cevčah je stolp pogorel, 3 zvonovi so padli. Jeden se je razbil na dvoje, drugi se je deloma stopil, in tretji je počil. Pri cerkvi sv. Križa in v Taboru je pogorela streha in stolp. Zvonova dva sta padla a ostala sta cela. Goreti je pričelo v Cevčih hiš. št. 26 pri Anton Jazbarji. Gospodinja je špehovo solato belila. Mast se je vnela in plamen je šel v slamnato streho.

Iz Dunaja 8. avgusta. [Izv. dop.] Razprave o aneksiji Bosne so za zdaj prenehale. Zanimive so bile na vsako stran. Naletel sem na izjave, ki sicer niso naravnost za aneksijo, a izrek „unter zwei Übeln ist das kleinere zu wählen“, vsakako kaže, da se

tudi Nemec ne bode protivil proti aneksiji, ako bi se imela istinito izvršiti. Višji krogi, kakor trdijo, so za pridobitev Bosne, ker bi bila za Avstrijo zelo koristna. Menda se tudi domišljujejo odškodovati za izdatke, ki jih je Avstrija uže imela za begunce iz Bosne in Hercegovine in, ki jih še bode imela za turške ujetnike. Dunajsko časopisje, celo „N. Fr. Pr.“ je vse mnenja, da bomo Muktarjevo celo vojsko porineno dobil, to je, pravijo manjše zlo za Turke. Kdo bode-li plačal Avstriji stroške, ki jih bode imela za te turške ujetnike? Po narodnem pravu jih bode morala plačati Turčija. A kako bode plačevala Turčija, če je uže vsa na bankrotu? Morebiti pa bodo hoteli ujeti Turki v Avstriji ostati. Saj jim ne bode primanjkovalo elementov, s katerimi se bodo dobro sporazumeli, z vašimi turškimi nemškutarji, našimi židovskimi in magjarskimi poturčenci.

Zanimivo je slišati uzroke, zakaj da je avstrijska vlada Klek Turkom zaprla. „P. C.“ izjavlja, da je v Avstriji več nego treba elementov, ki imajo platonične simpatije do Črnogorcev in Srbov. Da se Avstrija notranja ne vznemirja, ne bode Turčiji na ljubo doizvoljevala koncesij, ki bi vodile do nemirov v lastnej državi. Če bi ne bila Avstrija zaprla Klek, bili bi to storili Bokelji ali Hercegovinci sami, in to bi bila vendar blamaža za Avstrijo — tako je menil drug list.

Mej tam, ko so „N. Fr. Pr.“, škandalni „Extrablatt“ in drugi imeli neizmerno psovka na Nikito in njegove Črnogorce, da Nikita ne razume niti betvice o strategiki, so zdaj po Nikitovej zmagi ti listi nakrat družega mnenja čeravno posiljeno. Muktar-paša, ki so ga z Moltkejem enačili, jim je zdaj „ein planloser Stratege“. Tudi o Černjajevu nahaja se v več nemških listih naravnost občudovanje, s katero drznostjo, razumnostjo in hitrostjo da je svoj črtež izpremenil, ki more Turkom pogubonositi. Da bi le bil!

Vi ste uže dovolj karakterizirali turško vlačugo „N. Fr. Pr.“ Naj vas zagotovim, da mi je mnogo dunajskih dolgoletnih abonentov „N. Fr. Pr.“ pravilo, da uže njim preseda nesramna njena pisava. Od drugod se zatrjuje, da je tudi tu na Dunaji uže dosti naročnikov izgubila. A še drugi listič imamo, ki se v neizmernej turški smradljivosti in luži valja.

To je dnajski „Extrablatt“. Kaj tako bedastega, tako brezumnega kot vam ta smradljivček o Črnogorcih, Srbih in Jugoslovanih sploh piše, nijsem našel niti v jednom dunajskem listu. Nerazumljivo se mi dozdeva, da more človek, ki je predstavljalec našega Preširna, in ki je pri redakciji tega lista, kaj tacega nesramnega mej ljudstvo razširjati. Uže prostaki dunajski se norčujejo iz tega lista in mnogo jih tu kar očito pravi, da je list podkupljen. Če bi se ta listič kje na Slovenskem nahajal, le kar ven z njim!

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) nam je c. kr. državno pravdnštvo včeraj konfisciralo in sicer zaradi necega dopisa iz Zatičine.

— (Posvečevanje zastave) veteran-skega društva v Ljubljani je denes. Posvečeval jo bode škof g. dr. Pogačar na semanjskem trgu. V kazini bode potem banket.

— (V Bled) pojde v torek ob pol sedmih zjutraj poseben vlak iz Ljubljane in zvečer ob pol osmih nazaj. Vožnja sem in tja je v tretjem razredu 1 gl. 20 kr.

— (Umrl) je vsled opekline vrli okoličan tržaški Janez Nadlišek na Ketnari v tem tednu. Ubogi je ležal bolan v svojej hiši, ko se je ona užgala; ko zapazi ogenj, vstane iz postelje, da bi šel po stopnicah, pade in se tako grozovito opeče, da v malih dneh v tržaškeji bolnici umrje. Ranjki je bil priden kmet, pošten narodnjak, vedno je bil zvest sin majki Slavi, nikoli nij ga manjkalo pri občnem zboru pol. dr. „Edinost“ katerej je bil tudi močan steber; bodi mu zemljica lahka.

— (Koncert) gg. Nollu in Gerbec in gpe. M. Gerbčeve bil je, kakor smo pričakovali, popolnem vreden imen koncertantov, akopram je privabil vsled, takim povzetjem neugodnega časa, malo obiskovalcev v prostorišče gledališča. Posebno simpatično je pozdravilo občinstvo gospo M. Grbčevo in je sledilo z velikim navdušenjem njenemu petju. Najboljše se jej je posrečil „Faustwalzer“. Gospod Gerbec pak je exceliral v duetu iz „Fausta“, kakor g. Nollu z gospo Gerbčevo v duetu iz „Don Juana“. Želeli bi bili rojakom boljši materialni uspeh, nego so ga imeli. Kakor čujemo, odpotoval je g. Gerbec z gospo uže denes po noči.

— pri vsakej desetjoti je obtičal, zakašljaval, mahnil z roko in naposled zamrmral: — „Čemu me mučite?“ Ema skoči nemudoma s stola, ploska močno z rokama s krikom: bravo! . . . bravo! preteče k ubogemu Jagu in ga z obema rokama ljubeznjivo po plečih potrepelje. Emil se je pri tem veselo smijal. Bet age sans pitie, (Njegova starost je milovanja vredna) — mladost ne pozna žalosti — je rekel uže Lafontaine.

Sanin je skušal potolažiti starega pevca in govoril z njim po italjanski o „paese del Dante, dove il si suona.“ Ta izrek in „lasciate ogni speranza“ (Pustite vso upanje) je sestavljal celi italjanski zaklad mladega turistá.

Pantaleone se nij veliko menil za njegovo besedovanje; globeje in globeje je stiskal podbradek v širokej ovratnik in svojimi temnimi debelimi očmi je bil sedaj podoben srditi ptici — vrani ali jastrebu. Zda se je Emil, katerega je pri tem hitro rudečica oblila, obrnil k sestri in jej rekel, da, ako hoče gosta razveseliti, si ne more nič boljšega izmisliti, nego da bere jedno izmej Malzovih

komedij, katere ona tako dobro bere. Ema se zasmee, udari brata po roki „kateri si vselej kaj tacega zmisli!“ Vse jedno, ona stopi v svojo sobo in se kmalu povrne z majhno knjižico v roki, se vsede za mizo pred lampo, se ogleda — in začne čitati.

VII.

Malz je bil Frankobrodski literat v letu 1840, ki je s svojimi komedijami, pisanimi v mestnem narečju, predstavljal s puhlim in zabavljivim in ne preveč globokim humorom frankobrodске mestne tipe. Ema je čitala te komedije jako dobro — prav igralsko. Pri vsakej osebi je spremenila obraz in odlično izraževala njen značaj, upotrebljevala vso mimiko, katero daje italijanska kri. Ona nij štedila niti svoj nježen glas, niti prekrasno lice; kadar je bilo treba posnemati kako staro znorelo devico, ali gluhega župana, se mrdala, da je bilo smeja počiti, stiskala oči, grbančila nos, hrešala, sikala . . . Mej čitanjem se sama nij zasmijala, ampak kadar so jo slušatelji s svojim skupnim krohotanjem

pretrgali, je spustila knjigo na kolena in zvučno krohotala se sama, sklonivša glavo nazaj — in njeni črni kodri so se spustili v mehkih valčkih po vratu in po belih plečih. Kadar je krohotanje prejenjalo, vzame zopet knjigo v roke, daje zopet črtam svojega lica prilično harmonijo in bere naprej. Sanin se jej nij mogel zadosti načuditi; posebno ga je iznenadilo to: kako čudno je to idealno lice prevzimalo zdaj tak komičen, zdaj zopet originalno trivijalen izraz. Manj zadovoljivo je čitala Ema uloge mladih devic — tako imenovanih „jeunes premières;“ tudi ljubovni prizori se jej nijso posebno dobro posrečili. Ona sama je to čutila in jim toraj pritislila s svojim izrazom znamenje smešnosti, nij verovala vsem te vsplamtečim prisegam in vzvišenim besedam, katerih se je pisatelj sam, kolikor je najbolj mogel, zdrževal.

Sanin nij opazil, kako hitro je pretekel večer; še le, ko je ura odbila deset, se spomni na svoje potovanje. Kakor razžaljen skoči s stola.

(Dalje prih.)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni **Revalescière du Barry** v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenost, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otužnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagrađi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih i mehurju, trganju v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pranih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bojne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina. Berlin, 6. maja 1856. Ponavlja izrekan gledé Revalescière du Barry vs. stransko, najboljše spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921. Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Spričevalo št. 72.618. La Roche sur Yon, 30. julija 1868. Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica. Revalescière je 4krat točnošča, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V piehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specijalnih trgovcih; tudi razpošilja du-najaka hiše na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Uhr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviću. (24)

V tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu so ravnokar na svitlo prišle: (238—3)

Slomšekove pesni.

Zbral, uredil in izdal

Mih. Lendovšek.

Slomškovih zbranih spisov prva knjiga. Srednje osmerke str. I.—XVI. in 256.

Prodaja Jurij Lercher v Ljubljani, trdo vezan iztis po 1 gld., broširan po 90 kr. — Dobivajo se po istej ceni tudi: v Celju pri Drekslerju, v Mariboru pri Fr. Leirerju in pri uredništvu „Slov. Gospodarja“, v Celovcu pri Lieglu in pri Leonu, v Gorici pri Dase-u, v Gradcu pri U. Moserju, v Trstu pri Šimpfu, v Zagrebu pri Šuppanu.

Kdor pa pošlje izdajatelju v Ptuj (Pettau) po nakaznici 1 gld., oziroma 90 kr., dobi knjigo takoj franco na dom poslano.

Opozorujemo še posebej č. gg. katehete in učitelje na to, da zdaj ob konci šolskega leta nij lahko dobiti lepšega darila za šolsko mladež, kakor so te Slomšekove pesni.

Javna zahvala in poslovilo.

Jemljem si čast, pri svojem odhodu iz Loke kot aranžer letošnjih veselje in dramatičnih predstav narodne čitalnice v Škofje Loke namesto čitalniškega odbora vsem p. n. čest. diletantom, ki so me krepko podpirali, posebno pa gospodičinam, mej temi v prvi vrsti gđ. Fabjanjevi, ki so vse s tako ljubeznivostjo delovale za uspeh naše čitalnice, izrekati najtoplejšo zahvalo.

Srečna hvala pa še posebno gospej Koceljevi, koja je iz velike prijaznosti blagovolila biti pri vsakej zabavi in veselici obližaten igralec na glasovir in se je mnogo ur darovala. Isto tako tudi gđ. Grbčevim.

Ko se končno še g. dr. Kocuvanu, kateri nas je pri vsakej veselici duševno, posebno pa materijalno krepko podpiral, iskreno zahvaljujem, pozdravljam poslavljaje se iz Loke, vse prijatelje in znance, narodnjake in rodoljube, pri kojih mi nij bila prilika dana, to osobno storiti in se me spominjajo, prisrčno, in klidem vsem k slovesu srečni „živili“!

Mej tem, ko se na čitalnični odbor, kakor tudi na naše diletante, kateri so dosedaj na slovenskem odru pri igranju sodelovali, in druge narodne in mlade moči s prošnjo obračam, naj ne pustijo dramatike zaspati, ter ne rečejo odru „naj v miru počiva“, se priporočam z odličnim spoštovanjem vedno narodni

Janez Likar,
aranžer veselice.

(254)

Razpis natječaja.

Na gradskoj velikoj realci u Osieku, koja će po svoj prilici do skona postati zavodom zemaljskim, imadu se početkom školske godine 1877/78 popuniti sledieća profesorska mjesta:

1. Mjesto profesora opisnoga mierstva i graditeljstva.
2. Mjesto profesora opisnoga mierstva kao glavnoga, a prostoručnoga risanja kao uzgrednoga predmeta.
3. Mjesto profesora zemljopisa i poviesti kao glavnoga, a hrvatskoga jezika kao uzgrednoga predmeta.
4. Mjesto profesora njemačkoga jezika kao glavnoga, a zemljopisa i poviesti kao uzgrednoga predmeta.
5. Mjesto profesora prirodopisa kao glavnoga, a matematike ili fiske kao uzgrednoga predmeta.
6. Mjesto profesora franczskoga jezika kao glavnoga, a njemačkoga jezika kao uzgrednoga predmeta.

S ovimi mjesti skupčana je plaća od 1000 for. a. v. i pravo na desetgodišnji doplatok od 200 for. a. v., a kad bude ovaj zavod državnim, biti će plaće izjednačene s plaćami inih ovozemaljskih zavoda.

Natječatelji za ta mjesta imadu svoje, na Visoki odjel za bogoštovlje i nastavu kr. dalmatinsko-hrvatsko-slavonske zemaljske vlade u Zagrebu upravljene i potrebitimi dokaznicami, kano rodnim listom, svjedočkom v učiteljskom vsposobljenju za velike realke, svjedočkom v dojakošnjem službovanju i v znanju hrvatskoga kao nastavnoga jezika, providjene molbenice do

1. rujna 1876

kod ravnateljstva realke podneti.

Od ravnateljstva gradske velike realke

u Osieku, 9. kolovoza 1876.

(253—1)

Vitanović, ravnatelj.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnej povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

10. avgusta:
Pri tiskarni: Hank iz Gradca.
Pri tiskarni: Löwy iz Dunaja.
Valentec iz Notranjskega — Polak iz Dunaja.
Smola iz Vrbe — Schuster iz Dunaja.
Goldschmidt iz Gradca.
Kerstin iz St. Petra.
Ostereizer iz Dunaja.
Bauer iz Notranjskega.
Batag iz Trsta.
Pri tiskarni: Dobnik iz Dunaja.

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnič. Cena 60 kr.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karlina Světa; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kuzen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Raskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
  - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštnej povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno mnogo-vrstno kramarsko in gospodsko blago. (8)

Št. 4258.

(245—2)

Razglas

gledé izpraznenih sirotinskih ustanov.

Letos bodo izpraznjene nekatere sirotinske ustanove v letnem znesku po 41 gld. do 50 gld. Pravico do užitka teh ustanov imajo uboge kranjske sirote moškega in ženskega spola, ki ljudsko šolo obiskujejo, od dovršenega 6. do dovršenega 15. leta starosti, toda prednost pod enakimi okoliščinami imajo tiste sirote, ki so brez staršev, potem sirote brez očeta in še le v zadnji vrsti oziralo se bode na sirote brez matere.

Prošnjiki za te ustanove naj dokažejo starost po rojstvenem listu, uboštvo, način sirotinskega stanu, bivališče, potem naj dokažejo, ali uže kako šolo obiskujejo; tudi je navedi v prošnji, kdo da je siroti postavni ali od sodišča nastavljeni zastopnik.

Nekolekovane prošnje naj se uložijo po dotičnih c. kr. okrajnih glavarstvih, v Ljubljani po mestnem magistratu do

15. septembra l. 1876.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 25. julija l. 1876.

Obrtnijsko pomočno društvo,

vknuženo društvo z omejenim poroštvom v Ljubljani ima svojo pisarno

pred Hradecky-jevim mostom h. št. 223,

prevzema in daje denarne svote vsak dan od 4.—6. ure po polu dne izvzemši nedelje in praznike.

(236—3)

J. N. Horak, ravnatelj.

Rozenek!

Vsak dan zjutraj, po polu dne in zvečer
dobra kava, fina čokolada, svežna piva, dobro
vino, mrzle jedi. (242-2)

Ohranitev zdravja

obstoji večidel v čiščenju in snaznosti sokov
in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavenja.
To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostuje vsem
terjatvam najpopolnejše, ono oživilja celo de-
lavnost prebavenja, ustvarja zdravo in čisto krv,
in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in
zdravje. — Ono je za vse boleznij prebavenja,
posebno za zarinjnost teka, kislota se riganje,
napihovanje, bruhanje, želodčni krči, zasliženje,
krvavnica (zlati žilo), prenatlacenja želodca z
jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček,
kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka
v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjevalnih spisov je raz-
pol-ženih. Razpošilja se na frankovane dopise
proti poštnem povzetku na vse kraje.

Gospodu B. Fragnerju v Pragi!

Jaz priznavam poln hvalečnosti in kot za
sveto dolžnost, poročati, da mi je to od Vas
poslano **Dr. Rosovo oživljavno mazilo** za mojo
sedem let trajajočo, hudo črtnično bolezen in
slabo prebavenje izvrstno ozdravljiva o, ter da
sem skoro popolnem zdrav.

Celo leto uže nisem mogel opravljati svojo
službo, 6 mesecev ležal sem v bolnici na Dunaji,
a vsi pripomočki bili so zastoj. Jedinost le ta
čez vse najizvrstnejši pripomoček ozdravel
me je strašnih in nepretrpljivih boleznij. Te-
daj najsrčnejša zahvala in prošim, da mi pri-
pošljete še dve steklenici **Dr. Rosovega oživ-**
ljevalnega mazila.

Kajetan Strohmayr, l. r.

St. Egid v Neuwaldu (v s. Av.) 30. jan. 1874.

Glavna zaloga:

V lekarni B. Fragnerja, Kleinseite, na
voglu Spornergasse št. 205 v Pragi.

V Ljubljani: pri lekarnih Gabriel Piccoli,
Erazmus Biršiču in Josipu Svobodi;
v Kočevju: pri Andreju Braunu; v Ce-
lovcu: pri dr. Hauserju, ekarju.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel
materijalne štacune imajo zaloge tega oživljaval-
nega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo,
gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravenje
vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in
35 kr.

Mazilo za oglušenje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških
poskušanj znano kot najgotovnejši pripomoček
za ozdravenje močno oglušnih, ter za pridob-
itev popolnem izgubljenega sluha. 1 stekle-
nica 1 gold. av. velj. (63-8)

V konceptu uže jako izurjen

(249-3)

jurist

želi takoj vstopiti v službo kacega slovenskega
advokata. Poprašnje pri administraciji „Slov. Nar.“

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične briz-
galnice, mlečne pumpe, sesalne stekle-
nice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jednost le pri

(53-19)

Gabriele Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Franjo Zeleznikar

se je preselil s svojco

krojaško delavnico

v poslopje L. ubljanske čitalnice,
ter se priporoča slav. p. n. občinstvu, posebno tudi
čest. duho. ščini z obljubo, da bode izročena mu-
dela vestno in točno izvrševal. (128-13)

Parni stroj

z 2½ in zraven stoječ **kotel** s četero konjske moči
od Lachappelle v Parizu, na dalje jedna **krožna**
žaga, primož z vinto, naklo, stružnica,
in velika **shramba za razpostavljanje** prodaje
se prav po ceni (237-6)
v kolodvorskej ulici št. 117 v Ljubljani.

Človek,

kateri zna pisati in brati, kateri se z stopi pri kup-
nji lesa in se zamore skazari z dobrimi spričevali,
se išče pri **Pavlu Polegcu**
(251-3) Zabjek, hišna številka 122.

Beste Nähmaschinen der Welt.

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri
podpisnemu!

Poleg originalnih

Elias Howe-jevih šivalnih strojev

imam v zalogi izključivo le jaz

Originalne Singer & Grover & Backer

šivalne stroje

po fabriškej ceni na debelo in drobno.

Razun tega imam vedno v zalogi tudi naj-
boljše inozemske stroje po jako znižanej ceni in
sicer: **Wheeler & Wilson, Grover & Backer**
št. 19, **The Little Wander** (zadnje na željo
amerikanske), **Taylor, Germania, Saxonia,**
Wileox & Gibbs, Express, Linkoln, Cilli-
der Elastic, stroji za valati itd.

Ponarejeni ali uže rabljeni, in iztečeni
stroji dobé se po okoliščinah se ve da 25 do 30 %
cenejši, so p. tudi za 50 % slabejši in manj
vredni kot zgornji.

Tedaj previdnost pri izbiri!

Kdor tedaj solidni in dobri stroj želi, obrne
naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil
z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Garancija zanesljiva. — Tudi na vplačevanje v obrokih.

Ljubljana, glavni trg št. 168.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

(453-16)

Silo, cvirn, žvanke, aparate, pripravo za prsne gube itd. imam
vedno v veliki izbiri v zalogi.

Po d. želi sprej ma moj potovalec, g. Anton Grebenec uljudno vsa naročila, ter
ob jednom podaje potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudeb jednako imenovanih strojev naj se
nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obišče, se prepričati more, da je
resnično, kar je zgoraj povedano.

Zaloga hišnega orodja

Fr. Doberleta in H. Harischa

v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajski cesti št. 79.

Največja zaloga hišnega orodja,

izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejšo okinčanega

ZALOGA

domačih in inozemskih suovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux
za okna, prtov za mize, koltrov za postelje, kakor tudi
preprog.

Prevzemata tudi tapetiranje sob in okinčanje celih
stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastonj, ravno
tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na
obroke. (248-3)

Cene so kar najmočee nizke.

Podkove.

P. t. graščinam, kovačem in vsem, kateri drže konje, kakor
tudi kupovalcem s železom priporočamo svoje samo upogne podkove
iz najboljšega štajerskega materiala, kakor tudi vsakovrstnih žebeljev
za podkove po najnižej ceni.

Te podkove imajo uže urezane gube za pritrdjenje žebeljev in
tako tud notranjo obrobno sploščino za predno in zadnjo podkev pri-
merno, ter jih vsaki kovač sam si lahko za to prikroji, kar ravno
potrebuje; polovico si prihrani dela, 1/10 kuriva. Podkove za zadnje
noge uprežnim konjem nemajo sploščine. — Podkove se mogó dobiti
i takove, da imajo celó do palca prehodno zarezo in notranjo ob-
robno sploščino. — Podkove pošiljamo v kosmičih po 50 in 100, in
žebelje v zvežnjih po 1000. Cene se razumevajo s zlaganjem, franko
dunajski kolodvor.

Ob jednom priporočamo svoje najnovejše „krive klešče“, s
katerimi se vsak žebelj, naj si je še tako globoko zabiti in da-si
nema kapice, prav lahko vzdigne in izdere, in sicer brez poško-
dovanja stvari, iz katere se žebelj potegne.

Cenike razpošiljamo brezplačno po pošti!

L. Essler & Comp.,

Erste k. u. k. priv. Hufeisen-Fabrik,
WIEN, VIII., Paristengasse Nr. 25.

(256-1)